

HET EEG-BELEID VAN MIJNSLUITINGEN IS ANTI-EUROPEES

Redactioneel

Geruime tijd reeds wordt de openbare opinie gehersenspoeld omtrent de Kempense steenkolen.

Excellenties en kapitalisten verdringen elkaar voor de micro's met de boodschap dat de "enveloppe" leeg is, dat een frank niet tweemaal kan uitgegeven worden en dat het karige geld te kostbaar is om zomaar in de Limburgse schachten gekeild te worden.

Leysen, nooit verlegen om een didactische vergelijking, meent dat de ziekte terminaal is zodat een kolen-Gandois niets meer kan genezen, en hij roept zuster Theresa ter hulp om de patiënt met liefdevolle hand naar het kerkhof te begeleiden.

Maystadt bevestigt dat geen enkele nationale frank meer ter beschikking is en verwijst naar de erfenisrechten in Vlaanderen om de toekomstige tekorten te betalen (dat kan toch maar alleen in ons land dat de toekomst van de steenkool afhankelijk gemaakt wordt van het sterftecijfer van de verbruikers?). De Waalse east-side juicht toe. De Vlaamse west-side joelt.

Eyskens, Verhofstadt en Martens hebben reeds lang hetzelfde verhaal verteld. De cheer-leaders noemen hen dan wijze staatsmannen met zin voor wat helaas de realiteit is ... Maar het gaat in Limburg helemaal niet om een communautair conflict of om bevoegdheidsverdeling tussen nationale en gewestelijke instanties.

In Groot-Brittannië, Duitsland, Frankrijk en Spanje bestaan dezelfde problemen met een gelijkaardige evolutie. De Belgische regering, aangespoord door het grootkapitaal, volgt gewoon de politiek die uitgedokterd wordt op het niveau van de EEG, en die wil dat binnen afzienbare tijd alle marginale, dus verlieslatende, mijnen worden gesloten, en wel zo drastisch dat de bestaande capaciteit met de helft wordt verminderd.

Dit proces is volop bezig. Het stuitte in Groot-Brittannië op het massaal verzet van de mijnwerkers en hun vrouwen, die door Thatcher verpletterd werden gedurende een staking van een jaar. Het roept vandaag heftige beroering op in Limburg, de provincie met de hoogste werkloosheid en de grootste bevolkingsaan-groei.

De afdeling kolen van de EEG-commissie voor energie steunt haar beleidsopties, inclusief de sluiting van 50 % van alle EEG-mijnen, voornamelijk op twee hypothesen. Ten eerste is de wereldmarkt ruim voorzien van zowel cokeskolen als van stoomkolen, zodat de toekomstige bevoorrading door import kan verzekerd worden. Ten tweede zal de prijsevolutie op lange termijn slechts een lichte stijging kennen, zodat 2 % per jaar in reële termen. Daarom kan men met gerust gemoed een aantal West-Europese mijnen sluiten en de overheids-gelden een andere en meer nuttige bestemming geven.

Twee Britse onderzoekers, Richard Saville en George Kerevan hebben deze hypothesen ter rechtvaardiging van massale mijn-sluitingen kritisch onderzocht en zijn tot de bevinding gekomen dat ze uiterst betwistbaar zijn en waarschijnlijk totaal ongegrond.

Wel zijn er voldoende kolenvoorraden in de V.S., Australië, Columbië, Zuid-Afrika en Polen om ook na de voorgenomen sluitingen aan de EEG-behoefte te voldoen. Dit zal echter gebeuren in totaal gewijzigde marktvoorwaarden. Saville en Kerevan komen tot de conclusie dat de huidige geïmporteerde kolen aan dumpingprijzen worden geleverd. Op Zuid-Afrika na (met lage apartheids-lonen en een gunstige Rand-wisselkoers) leveren alle kolenproducenten met verlies, evenals de scheeps-bevrachters die omwille van de crisis met een overschot aan tonnenmaat zitten. Een dergelijke toestand kan slechts van voorbijgaande aard zijn en leidt bij voortdoring tot verminderde investeringen en produktie. Hij wordt vandaag volgehouden omwille van het vooruitzicht van een winstgevend opbrengst binnen korte termijn. Precies het verdwijnen van een belangrijk deel van de EEG-kolen zou de internationale markt aanzienlijk in omvang doen toenemen, door een gestegen behoefte van 175 miljoen ton, zodat de zekerheid van bevoorrading in de toekomst zal afhangen van lang-termijn-akkoorden boven de kostprijs.

De hypothese van de geleidelijke prijstoename met 2 % per jaar weerstaat geen enkele ernstige analyse, terwijl de voorwaarden van bevoorrading grondig zullen beïnvloed worden door de sluitingen.

Verder betogen Saville en Kerevan dat de advokaten van de grootscheepse sluitingen geen rekening houden met de wijzigin-

gen in de structuur van de buitenlandse handel en bijgevolg volledig de weerslag op de inflatie en op de intrestvoeten hebben verwaarloosd.

Tenslotte wijzen zij er op dat vele van de mijnen die in het Europees sluitingsprogramma voorkomen, zwavelarme kolen leveren (zoals in Limburg). Deze zouden dan vervangen worden door ingevoerde kolen met hoger zwavelgehalte, met meer milieu-kosten en groter gevaar voor zure regen.

Professor W. Desaeyere heeft het Saville-Kerevan model toegepast op de Limburgse mijnen, vertrekkende van een pessimistische en van een optimistische hypothese. Hij komt tot de slotsom dat er een reële kans bestaat om de verliezen op bedrijfsvlak beperkt te houden op een aanvaardbaar niveau. Wanneer men echter de sociale kost berekent door naast de bedrijfsresultaten ook het gunstig effect van de handelsbalans mee te tellen, dan boekt de K.S. tegen 1995 een winst in beide gevallen.

In dit verband kan men ook verwijzen naar de studie van de Dienst voor Nijverheidsbevordering die de kosten en baten voor de overheid bij de stopzetting van de K.S.-activiteiten heeft berekend, en tot de slotsom gekomen is dat de kosten van de sluiting in totaal méér dan 18 miljard fr. en de baten ongeveer 8 miljard zouden bedragen voor de overheid.

Sluiten is bijgevolg duurder dan verder exploiteren. Hiermee vervalt natuurlijk de ganse heisa van regering en VBO omtrent de verliezen van de K.S.

Een redelijke politiek dicteert in elk geval vandaag een uiterste omzichtigheid inzake kolenbeleid.

Indien de redenering van Saville en Kerevan juist is, zou de regering met het toepassen van het sluitingsproject blijk geven van een onvoorstelbaar gemis aan verantwoordelijkheidszin.

Het volwaardig verder uitbaten van de aanwezige kolenreserves in de Limburgse ondergrond vereist echter een herziening van het totale energiebeleid, vandaag gedicteerd door de nucleaire lobby, een herziening van de prijsregeling van de kolen die afgenomen worden door de staal- en de elektriciteitssector, het opzij zetten van de nonsensicale erfenisrechten voor een grondige verbetering van de gemeenschapsinkomens.

Dat daarbij 20.000 rechtstreekse en minstens 10.000 onrechtstreekse jobs gered worden in deze tijden van structurele werkloosheid is bovendien meegenomen.

Uiteraard vergt zulk een heroriëntering van het beleid het inzicht dat het publiek belang voorrang heeft op het privé-winstbejag van de vrije-markt anarchie. Zodat uiteindelijk moeder Theresa haar beste zorgen kan besteden aan Leysen zelf en aan al zijn soortgenoten.